

6. **Lazarinijev dvorec v Valburgi** je svojo zunanjo podobo, ki je bila precej lepša od današnje, dobil v 18. stoletju. Takrat so povečali in uredili tudi grajski vrt ter zasadili lipov drevored.

Kako se je imenoval kruti graščak, ki je dal zgraditi Lazarinijev dvorec in Kalvarijo ?

- H - Franc Kruti
- G - Frankenstein
- A - Franc Smledniški

7. Na dvorani kulturnega doma si lahko ogledamo **fresko smledniške noše iz 19. stoletja**. Na njej je upodobljena tudi **trlica**.

Za kakšno opravilo se je to staro orodje uporabljalo?

- P - za trenje orehov
- T - za trenje lanu (izdelovanje platna)
- V - za trenje zelišč

8. **Ob Trgu sv. Urha si lahko ogledate vaški vrt**. Nastal je leta 2018, po zgledu

znamenitih smleških flančnikov, ki so se nekdam nahajali ob reki Savi.

Kaj so bili flančniki?

- U – pecivo podobno flancatom
- I – skupne gredice, na katerih so domačini gojili sadike zgodnje zelenjave
- R – ograje, s katerimi so kmetje ločili svoje vrtove od sosednjih vrtov

GESLO:

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Fotografije:
www.smlednik.si
 Arhiv SCUZ

Pripravila Andreja B. Čerin
Društvo za ustno zgodovino,
2018

KULTURNA DEDIŠČINA SMLEDNIKA IN VALBURGE

KVIZ

Dragi obiskovalci našega kraja!

Smlednik in Valburga vam nudita veliko starih stavb, spomenikov in drugih znamenitosti, ki si jih je vredno ogledati in prisluhniti njihovim zgodbam.

Pripovedujejo o davnih časih, ko so še živeli graščaki, grajske deklice, ki so se spreminjale v kače pa tudi upornih kmetov ni manjkalo.

Želimo vam, da jih čim več odkrijete, z njihovo pomočjo rešite kviz in geslo, ki skriva lokalno specialiteto, s katero vam bodo postregli v gostišču na Starem gradu.

1. Na križišču v Smledniku stoji **spomenik upornim smledniškim kmetom**. Kmetje v teh krajih so sodelovali v kar 15 kmečkih uporih (puntih) in morali zaradi tega plačevati poseben davek, ki se je imenoval puntarski pfening.

Zakaj so se upirali (puntali) kmetje v Smledniku?

B - ker jim graščak ni dovolil gledati televizije

F - ker jim je graščak naložil previsoke dajatve

C - ker jim je graščak prepovedal nositi orožje

2. Smledniška cerkev spada med tri največje v Sloveniji. Krasi jo bogata notranjost, posvečena pa je sv. Urhu. Pod njo se razpostira **Trg sv. Urha**, na katerem si lahko ogledate tablo, posvečeno flančnikom, in fresko smledniške noše.

Katera prireditev se vsako leto v začetku maja odvija na tem trgu?

E - praznovanje 1. maja

L - izmenjava flanc – Flancanje

O - prikaz narodnih noš

3. V Smledniku pri hišni številki 38, po domače **pr` Panglčku, stoji obnovljeno vodno korito oziroma pater**, z dotokom vode iz še danes delno delujočega starega smledniškega vodovoda.

Za kaj so včasih uporabljali pater?

J – za to, da so se v vročih dneh malo osvežili

A - za napajanje živine in pranje perila

I - za igre z vodo

4. Sredi polja pod Valburgo, v ravni črti s Starim gradom in Kalvarijo, stoji **kapelica, ki jo domačini imenujejo "krvavo" znamenje**.

Od kod izvira njeno ime?

M - v spomin na pogoste avtomobilske nesreče na tem mestu

N - v spomin na mesto, kjer so izvrševali smrtne obsodbe

K - v spomin na pretepe med vaškimi fanti

5. Smledniški Stari grad je bil stoletja **pomembna vojaška postojanka**, saj je imel strateško lego ob pomembni trgovski poti, zlasti pri prehodu čez reko Savo. Zamenjal je veliko lastnikov, ki so ga vsak po svoje urejevali in prezidavali.

Od 17. stoletja pa smleška gospoda gradu ni več obnavljala in je začela graditi dvorec v Valburgi. Zakaj?

Z - pot do gradu je bila preveč strma in naporna

S - v tem času gradovi na hribu niso bili več v modi

C - grad je izgubil svoj obrambni namen, saj ni bilo več nevarnosti vojaških napadov